

VUOSITILASTOT 2017

Rekisteröinnit

Vuonna 2017 Suomessa rekisteröitiin yhteensä 137 länsigöötanmaanpystykorvaa. Pentuerekisteröintejä tehtiin yhteensä 119. Pennuista 64 oli uroksia ja 55 narttuja. Tuontikoiria rekisteröitiin 18 (kymmenen urosta ja kahdeksan narttua). Tuonneista valtaosa tehdään edelleen Ruotsista, mutta joukossa oli nyt myös kaksi Liettuan ja yksi Venäjän tuonti. Pentueita rekisteröintiin yhteensä 23, yhdeksälletoista kasvattajalle. Keskimääräinen pentuekoko oli 5,2 pentua.

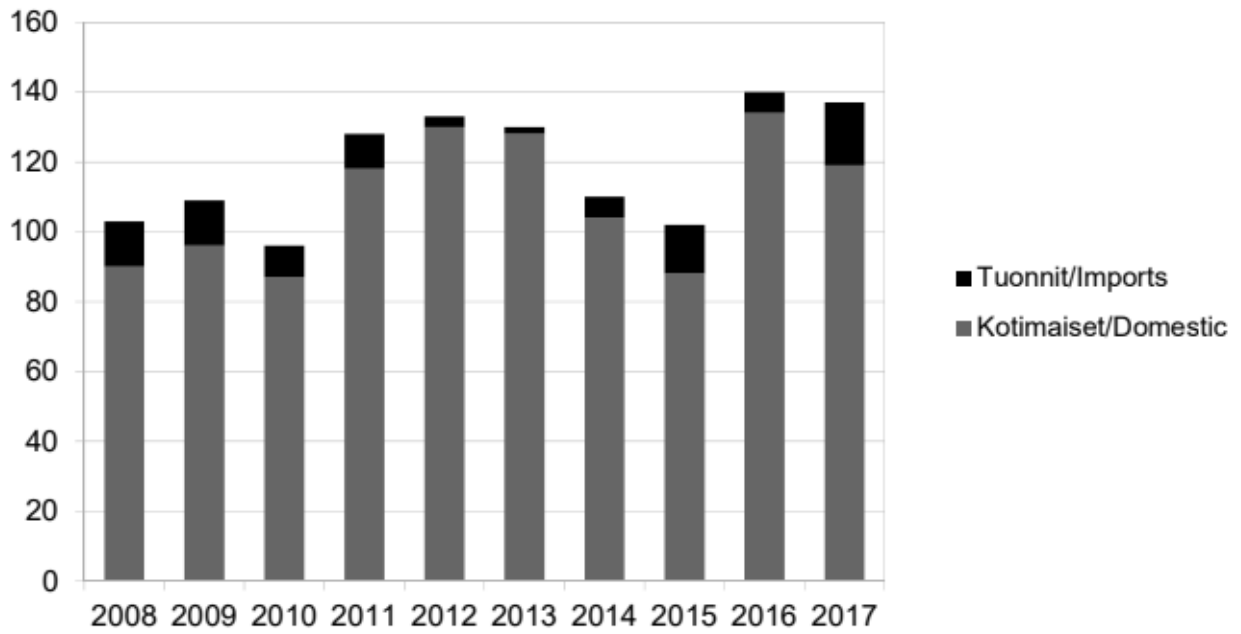
Taulukko 1. Rekisteröinnit ja sen tunnusluvut – Registration numbers

Pennut (kotimaiset)/ <i>Puppies</i>	119
Tuonnit/ <i>Imports</i>	18
Rekisteröinnit yht./<i>Total registrations</i>	137
Pentueet/ <i>Litters</i>	23
Keskim. pentuekoko/ <i>Average litter size</i>	5,2
Kasvattajat/ <i>Breeders</i>	19
Isoisät/ <i>Grandfathers</i>	38
Isoäidit/ <i>Grandmothers</i>	37
Tehollinen populaatio/sukupolvi/ <i>Effective population size/generation</i>	88
Sukusiitoprosentti/ <i>Inbreeding coefficient</i>	1,47%

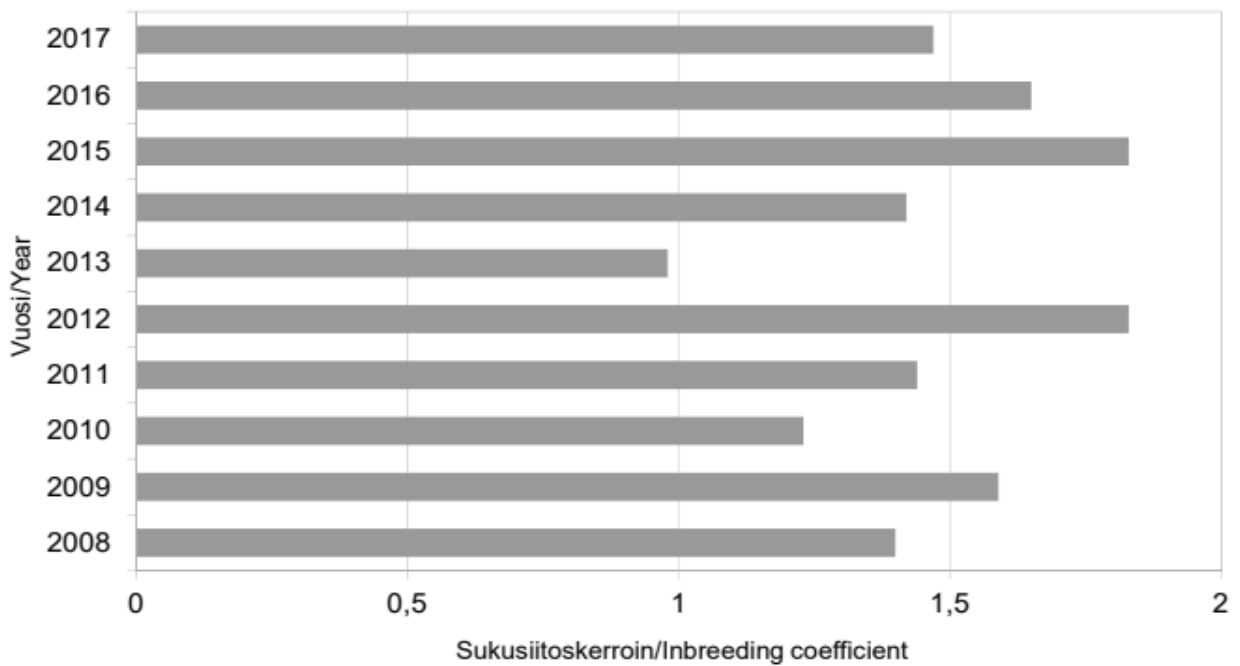
Gööttejä on rekisteröity viimeisen kymmenen vuoden (2008 - 2017) aikana keskimäärin noin sata koira vuodessa (Kuva 1). Huippuvuosi oli 2007, jolloin rekisteröitiin 148 gööttiä. Kennelliiton sadan suosituimman rodun listalla länsigöötanmaanpystykorva oli vuonna 2017 sijalla 94 (vuonna 2016 sijalla 87).

Gööttien **sukusiitosprosentti** (SS%) on pidetty Suomessa viime vuosina hyvin kurissa (Kuva 2). Kennelliiton KoiraNetin mukaan sukusiitosprosentti vuonna 2017 oli 1,47 ja vuonna 1916 1,65 %.

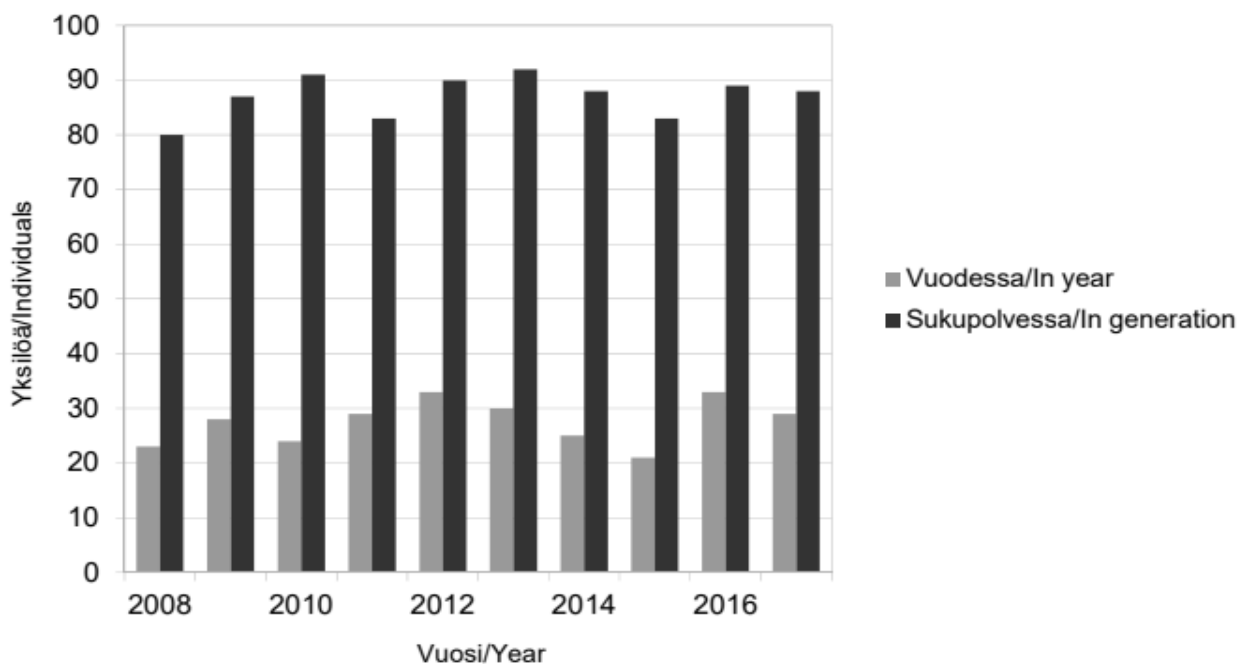
Tehollisen populaatiokoon avulla kuvataan jalostuspohjan laajuutta ja geneettistä monimuotoisuutta populaatiossa. Luku kuvaa niiden yksilöiden määrää, joiden geeniversioita populaatiossa on. Vuonna 2017 gööttien tehollinen populaatio Suomessa oli 29 (vuonna 2016 se oli 33). Luku on edelleen selvästi alle kriittiseksi esitetyn 50. Sukupolvea (neljä vuotta) kohti laskettuna tehollinen populaatiokoko vuonna 2016 oli 89 ja vuonna 2017 88 (Kuva 3). Jalostukseen tulisi käyttää yhtä paljon uroksia ja narttuja, joten isien ja emien suhteen pitäisi olla 1. Gööteillä tämä suhdeluku on parin viime vuoden aikana ollut 0,85 ja vuonna 2017 vain 0,77. Vuoden aikana neljä eri urosta oli kahden pentueen isänä.

Kuva 1. Gööttien rekisteröintimäärät/vuosi kymmenen vuoden tarkastelujaksolla.

Kuva 2. Suomalaisten gööttipentueiden sukusiitosprosentti Koiranetin mukaan kymmenen vuoden tarkastelujaksolla.

Kuva 3. Götöiden tehollinen populaatiokoko vuodessa ja sukupolvessa kymmenen vuoden tarkastelujakson aikana.

Pentueet häntätyyppien mukaan

Jalostustoimikunnassa seurataan eri häntäyhdistelmistä syntyneiden pentueiden kokoja. Vuonna 2017 kuudessa pentueessa molemmat vanhemmat olivat pitkähäntäisiä (samoin vuonna 2016). Pitkähäntäisiä pentuja syntyi 72 ja töpöhäntäisiä 47.

Taulukko 2. Pentueet häntätyyppien mukaan – Litters according to tail characteristics.

Yhdistelmä/ <i>Combination</i>	Pentueita/ <i>Litters</i>	Pentuja/ <i>Puppies</i>	Töpöjen osuus/ <i>Bobtail proportion</i>	Keskim. pentuekoko/ <i>Average litter size</i>
pi-tö/tö-pi <i>(lt-bt/bt-lt)</i>	17	91	51,6 %	5,4 (2 - 9)
pi-pi (<i>lt-lt</i>)	6	28	0 %	4,7 (1 - 8)

Jalostukseen käytetyt koirat

Jalostukseen käytettiin yhteensä 19 eri urosta, joista 14 oli kotimaisia ja neljä tuonteja (Sydspetsens Finn-T, Lejongdalens Manne Mandelkubb, Krösaskogens Zune ja Fixan's Qvarting). Lisäksi yksi narttu astutettiin ulkomailla. Urosten jalostukseenkäyttöikä vaihteli välillä 1 v 11 kk – 8 v 9 kk keskimääräisen iän ollessa hieman yli neljä vuotta (Taulukko 3).

Suomessa syntyneitä narttuja oli jalostuskäytössä 18 ja tuonteja viisi (Mizacks Anouk Mystic Pink, Westorps Victoria Superstar, Danga's Yoko Tsuno-F, Elke's Acacia ja Pihlspetsens Julie Andrews). Narttujen jalostukseenkäyttöikä vaihteli välillä 2 v 4 kk – 6 v 2 kk, mikä noudatti JTO:n 2012 - 2016 suosituksia. Keskimääräinen jalostusikä oli hieman yli kolme vuotta (Taulukko 3). Sekä uroksien että narttujen keskimääräinen jalostukseenkäyttöikä laski noin vuodella viime vuodesta.

Taulukko 3. Jalostukseen käytetyt koirat – Dogs used for breeding

Kaikki/All	Urokset/Males	Nartut/Females
Kotimaiset/ <i>Domestic</i>	14	18
Tuonnit/ <i>Imports</i>	4	5
Ulkomaiset/ <i>Foreign</i>	1	-
Keskim. jalostuskäyttöikä/ <i>Average age of breeding in years and months</i>	4 v 5 kk	3 v 4 kk

Jalostusurokset

Taulukossa 4 on esitetty vuonna 2017 jalostukseen käytetyt urokset (rekisteröityjen pentueiden mukaan) ja niiden jälkeläismäärät sekä vuonna 2017 että kaiken kaikkiaan. Taulukossa on myös uroksen jälkeläismäärä toisessa polvessa eli montako jälkeläistä uroksen jälkeläisillä on.

Taulukko 4. Vuonna 2017 jalostukseen käytetyt urokset – Males used for breeding in 2017 (based on registrations)

#	Uros/ <i>Male</i>	Pentueet / <i>Litters</i> Yht./total	Pennut / <i>Puppies</i> Yht./total	Pennut 2. sukupolvessa/ <i>Puppies in 2. generation</i>	Pennut yht. / <i>Total puppies</i>
1	Wäliharjun Battler Britton	2	12	-	12
2	Fixan's Qvarting	2	11	-	11
3	Bodeneis Grundy Goljat	1	9	-	12
4	Cimillan Walde Wallanmainio	1	8	-	8
5	Sydspetsens Finn-T	2	8	-	8
6	Krösaskogens Zune	1	7	-	7
7	Wäliharjun Elmeri Eno	2	7	-	7
8	Acmen Wagner	1	6	-	28
9	Kuukiven Teräksen Taakka	1	6	-	16
10	Handskes Lustiga Ludde	1	6	6	15
11	Calawan Elmer	1	6	-	6
12	Jaxonville Åttonde Åke	1	6	-	6
13	Kompiaisen Draivia Päivään	1	5	-	24
14	Handskes Namnkunnig Birger	1	5	-	7
15	Lejondalens Manne Mandelkubb	1	5	-	5
16	Fennican Hercules	1	4	-	4
17	Danga's X-Force-D	1	4	-	4
18	Keltaruusun Voimakas Ilves	1	3	-	3
19	Kriikunan Artist Anis	1	1	-	1

Vuonna 2011 voimaanastuneessa JTO:ssamme on todettu Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan esityksen mukaisesti, että terveen populaatorakenteen ylläpitämiseksi yksittäisen koiran elinikäinen jälkeläismäärä ensimmäisessä polvessa ei saisi ylittää 3 - 5 % yhden sukupolven (neljä vuotta) aikana rekisteröityjen koirien määrästä. Lisäksi uroksen jälkeläismäärän tulisi jakautua eri vuosille. Tällä tavalla laskettuna göötillä vuonna 2017 yhden yksilön enimmäisjälkeläismäärä elinikänsä aikana olisi ollut 24 pentua käyttäen 5 %:n laskukaavaa. Vuonna

2017 jalostukseen käytetyistä uroksista yhdellä on elinikäinen jälkeläismäärä ylittynyt ja yhdellä täyttynyt.

Jalostukseen käytetyt nartut

Taulukossa 5 on esitetty vuonna 2017 käytetyt nartut (rekisteröityjen pentueiden mukaan) ja niiden jälkeläismäärät sekä vuonna 2017 että kaiken kaikkiaan. Taulukossa on myös nartun jälkeläismäärä toisessa polvessa eli montako jälkeläistä nartun jälkeläisillä on. Yhdelläkään nartulla ei ole elinikäinen maksimijälkeläismäärä 24 täyttynyt tai ylittynyt.

Vuonna 2018 elinikäinen jälkeläismäärä on neljän vuoden rekisteröintien ja 5 % laskukaavan mukaan 24 jälkeläistä.

Taulukko 5. Vuonna 2017 jalostukseen käytetyt nartut/Females used for breeding in 2017 (based on registrations).

#	Narttu/ <i>Female</i>	Pentueet / <i>Litters</i> Yht./total	Pennut / <i>Puppies</i> Yht./total	Pennut 2. sukupolvessa / <i>Puppies in 2.</i> <i>generation</i>	Pennut yht./ <i>Total puppies</i>
1	Maiskis Saratoga	1	9	-	9
2	Tulikäpälän Saara Savusukeltaja	1	8	-	15
3	Sadepilven Aino Aamutähti	1	8	-	8
4	Calawan Halla	1	7	-	7
5	Jaxonville Vartoos Vaan	1	6	10	14
6	Pihlspetsens Julie Andrews	1	6	-	14
7	Irweiler Dianthus	1	6	-	6
8	Fennican Isla	1	6	-	6
9	Wäliharjun Foxy Female	1	6	-	6
10	Aurinkolan Aamu	1	6	-	6
11	Westorps Victoria Superstar	1	6	-	6
12	Antimos Noitapilli	1	5	-	9
13	Jorsakin Myy	1	5	-	5
14	Danga's Yoko Tsuno-F	1	5	-	5
15	Fennican Hermina	1	5	-	5
16	Sharinjah Supatus	1	5	-	5
17	Wäliharjun Armi Aurinko	1	4	-	10
18	Mizacks Anouk Mystic Pink	1	4	-	4
19	Elke's Acacia	1	4	-	4
20	Jaxonville Unelma Uskomaton	1	3	-	3
21	Primus Magic Belili	1	2	-	2
22	Jaxonville Åå-La-Laa Lady	1	2	-	2
23	Kriikunan Betty Boop	1	1	-	3

TERVEYSTILASTOT

Vuonna 2014 tehtiin ennätysmäärä gööttien terveystarkastuksia. Aivan samoihin lukuihin ei ole ylletty viime vuosien aikana.

Lonkat tutkittiin vuonna 2017 yhteensä 71 göötiltä. Vastaava luku vuonna 2016 oli 84. Vuonna 2014 lonkkakuvauksia tehtiin yli 90. Lonkkatulokset B on yleisin gööteillä, toiseksi eniten on C-lonkkaisia koiria.

Lausunto	A	B	C	D	E	Yhteensä
	13	30	24	4	0	71
	18%	42%	34%	6%	0	

Kyynärnivelet kuvattiin 69 göötiltä. Edellisvuonna kuvattiin 77 göötin kyynärnivelet. Terveiden kyynärnivelet osuus on pysynyt lähes samana. Kyynärniveltulos 3 ei ole näissä tuloksissa luonnollinen tulos, vaan koiran kyynärniveli on kasvuhäiriön vuoksi operoitu. Kaikki koirat, joilla on operoitu kyynärniveliä, saavat tuloksen 3, vaikka nivelessä ei olisikaan esim. nivelrikkoa. Tällainen koira, jolla tulos on 3, ei luonnollisestikaan ole jalostuskoira, sillä mitatun ominaisuuden tulee asettua arvoltaan mitta-asteikon paremmalle puoliskolle.

Lausunto	0	1	2	3	Yhteensä
	50	16	2	1	69
	72%	23%	3%	1%	

Polvet tutkittiin vuonna 2017 yhteensä 63 göötiltä, kun tutkittujen määrä oli 60 vuonna 2016. Vuonna 2017 kaikki polvilöydökset olivat ns. lateraalisesti (ei mediaanisesti) luksoituvia. Polvitulokset paranivat edellisvuodesta, nollan polvia oli yli 90% tutkituista.

Lausunto	0	1	2	3	4	Yhteensä
	60	3	0	0	0	63
	95%	5%	0%	0	0	

Silmät peilattiin viime vuonna yhteensä 116 göötiltä (vuonna 2016 peilattuja oli 125). Terveet silmät todettiin viime vuonna yhteensä 91 göötiltä, kun vastaava luku vuonna 2016 oli 106.

Lausunto	Esiintymiä	Koiria
Distichiasis	14	14
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	89	88
Muu verkkokalvon sairaus, epäilyttävä	3	3
Muu verkkokalvon sairaus, todettu	10	10
PPM iris-iris, todettu	1	1
RD multifokaali, todettu	1	1
PRA, todettu	1	1
Silmämuutosten vakavuus, kohtalainen	4	4
Silmämuutosten vakavuus, lievä	12	12

Koiranetissä on yhteensä 104 suomalaista gööttiä, joilla on vuoden 2017 loppuun mennessä diagnosoitu ”muu verkkokalvon sairaus”. Epäilyttävä-lausunnon on saanut 34 koiraa. Distichiasis (ylimääräinen ripsiä/ripsiä) on todettu 63 göötiltä. Ensimmäisestä lausuntovuodesta (1993) lähtien

terveet silmät on todettu 886:lle koiralla (tapahtumia 1298).

Silmäsairauden markkeritestien tekemistä jatkettiin vuonna 2017 ja osa tuloksista ilmoitettiin rotujärjestölle. Yhdistyksen verkkosivulle on tulos ilmoitettu 228 koirasta, joista AA-markkerityyppiä on 73, AG-tyyppiä 122 ja GG-tyyppiä 32 koiraa. Yhdestä koirasta on ilmoitettu Animal Health Trustin geenitestin tulos.

Spondyloosi tutkittiin viime vuonna 21 göötiltä, joista yhdeltä löytyi selkeä spondyloosi. Spondyloosilausunto voidaan antaa vain yli 24 kk ikäiselle koiralle. Vuodesta 2013 on selkävista ollut mahdollisuus saada lausunto myös välimuotoisesta lanneristinikamasta sekä nikamien epämuotoisuudesta ja vuoden 2017 alusta lisäksi kalkkeutuneista välilevyistä. Lausunto välimuotoisen lanneristinikaman osalta annettiin 43 göötille. Näistä yhdellä todettiin LTV1, yhdellä symmetrinen LTV2 ja yhdellä LTV4 (6-8 nikamaa). Nikamien epämuotoisuus lausuttiin 42 göötille. Kolmelle göötille merkittiin nikamien epämuotoisuudesta VA1, lievä. Kalkkeutuneita välilevyjä löytyi neljältä göötiltä; IDD1 lievä, K-luku = 1 (yksi koira), K-luku = 2 (kolme koiraa).'

Kuolinsyytilasto

Omakoirapalvelussa on mahdollisuus ilmoittaa oman koiransa kuolinaika ja/tai -syy. Näiden koirien keski-ikä on ollut 10 v 6 kk. Yhteensä kuolinsyy on kerrottu 266 göötistä. Yleisin kuolinsyy on ollut vanhuus (54 koiraa, keski-ikä 14 v 6 kk), sitten kasvainsairaudet (48) ja tapaturmat tai liikennevahingot (21). Useissa tapauksissa kuolinsyytä ei ole ilmoitettu (31).